

# Contents

1. Η ΓΟΗΤΕΙΑ ΤΗΣ ΖΩΗΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

ΠΡΩΤΟ ΘΕΜΑ, PEOPLE 18/06/2017 page 35

---



35 / ΠΡΩΤΟ ΘΕΜΑ | ΚΥΡΙΑΚΗ 18 ΙΟΥΝΙΟΥ 2017

# artlife

## info

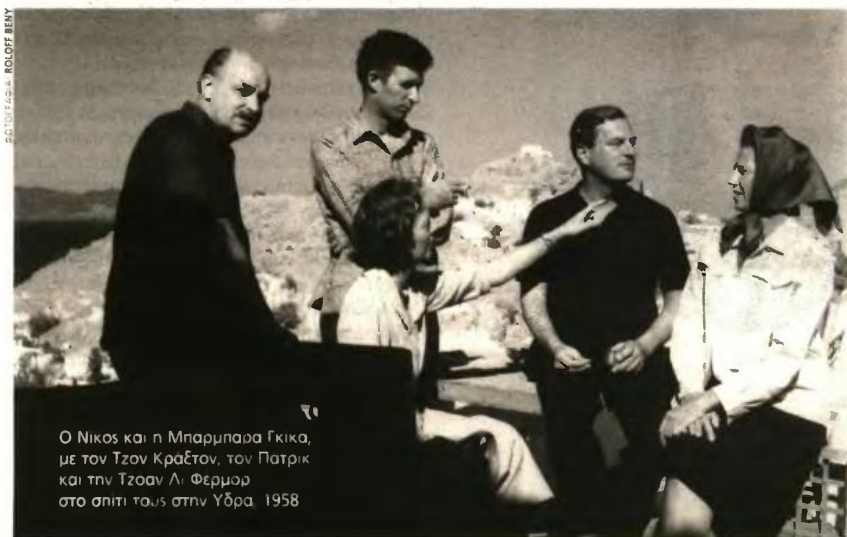
Επιμέλεια έκθεσης: Εβίτα Αράνθουλου, Ian Collins, Sir Michael Llewellyn-Smith και Ιωάννα Μουραϊτή. Γενικός συντονισμός: Δήμητρα Θεοδότη-Αναγνωστοπούλου. **Μουσείο Μπενάκη**, Κουμουνάρι 1, Κολωνάκι. Έως τις 10 Σεπτεμβρίου



John Craxton. Νεκρή φύση με τρεις ναύτες, 1980-1985. Έμπνερα σε καμβά, 122x151 εκ.



Nikos Chatzikiyriakos-Gikas. Προσχέδιο αφίσας, 1948. Τέμπερα σε χαρτόνι, 100,5x70,5 εκ.



Ο Νίκος και η Μπαρμπαρα Γκίκας, με τον Τζον Κράξτον, τον Πάτρικ και την Τζοάν Λι Φέρμφορ στο σπίτι τους στην Υδρα, 1958

## Γκίκας - Craxton - Leigh Fermor

# Η ΓΟΗΤΕΙΑ ΤΗΣ ΖΩΗΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Το **Μουσείο Μπενάκη** αφιερώνει τη νέα έκθεσή του σε τρεις προσωπικότητες των γραμμάτων και της τέχνης, που στάθηκαν η αιτία για έμπνευση και δημιουργία μέσα από μια γόνιμη και μακρόχρονη φιλία. ΤΗΣ ΦΟΙΒΗΣ ΠΑΡΑΣΚΕΥΑ

**Α**πό τις 7 Ιουνίου στο κεντρικό κτήριο του Μουσείου Μπενάκη παρουσιάζεται μια συναρπαστική ανασκόπηση της ζωής και του έργου τριών σημαντικών προσωπικοτήτων της τέχνης και των γραμμάτων του 20ού αιώνα: του Νίκου Χατζικυριάκου-Γκίκας, του Τζον Κράξτον και του Πάτρικ Λι Φέρμφορ. Η έκθεση διερευνά τη φιλία που τους ένωσε για σχεδόν μισό αιώνα, καθώς και την αγάπη που μοιράζονταν για την Ελλάδα και τον ελληνικό κόσμο. Η έκθεση με τίτλο «Γκίκας, Craxton, Leigh Fermor: Η γοητεία της ζωής στην Ελλάδα» αντανάκλα μέσα από τα κείμενα του Λι Φέρμφορ και το ζωγραφικό έργο του Γκίκας και του Κράξτον τις μαγευτικές τους εξερευνητικές κατά τη διάρκεια της ζωής τους, με πηγές έμπνευσης γοητευτικές περιοχές της Ελλάδας όπως η Υδρα, η Καρδαμύλη, η Κρήτη και η Κέρκυρα. Μια επισκόπηση τόσο της προσωπικότητας και του αλληλένδετου έργου τους όσο και των όψεων της Ελλάδας κατά τη διάρκεια της ζωής τους παρουσιάζεται σε μια έκθεση-αφιέρωμα στους τρεις



Ο Νίκος Χατζικυριάκος Γκίκας στο ατελιέ του στην Υδρα, 1960

μεγάλους δημιουργούς που τίμησαν με το έργο τους τη χώρα που τους ενέπνευσε.

Μέσα από τα ζωγραφικά έργα του Γκίκας και του Κράξτον και τα κείμενα του Λι Φέρμφορ, επιστολές, σημειώσεις, εκδόσεις και αφιερώσεις, αλλά και πολλές σπάνιες φωτογραφίες

από τη ζωή των τριών δημιουργών, η έκθεση δεν καταδεικνύει μόνο την αγάπη τους για την Ελλάδα, την Ιστορία, τον μύθο, την ύπαιθρο και τον ελληνικό τρόπο ζωής, αλλά επιδιώκει να ανακαταστήσει τις συναρπαστικές αναζητήσεις τους, τις μεταξύ τους αλληλεπιδράσεις, αλλά και την αφοσίωσή τους στη χαρά της ζωής.

Το 1945 και το 1946 είναι τα χρόνια γνωριμίας τους. Ο Νίκος Χατζικυριάκος-Γκίκας γνωρίζει τον Τζον Κράξτον και τον Πάτρικ Λι Φέρμφορ στο Λονδίνο, ενώ αργότερα οι δύο τελευταίοι συναντούνται στην Αθήνα. Η φιλία ανάμεσα στους τρεις άνδρες αποδείχθηκε ιδιαίτερα ανθεκτική, αφού διήρκεσε για περίπου 50 χρόνια και αναπτύχθηκε με κοινό σημείο αναφοράς την αγάπη τους για την Ελλάδα. Η χώρα μας αποτελούσε αναπόσπαστο μέρος της σχέσης τους και συνάμα έμπνευση, που φανερώνεται σε κάθε πτυχία του έργου τους. Εκτός από την Αθήνα και το Λονδίνο, τέσσερις ακόμη τόποι επισφράγισαν τη φιλία τους: η Υδρα, η Καρδαμύλη, η Κρήτη και η Κέρκυρα. Είναι ακριβώς οι τόποι που επέλεξαν να ζήσουν.

Η Υδρα συνιστά ένα σημαντικό κεφάλαιο στη ζωή και των τριών φίλων, αλλά και ένας πόλος έλξης Ελλήνων και Ξένων, διανοούμενων και καλλιτεχνών. Για τον Γκίκας ήταν το σπίτι των παιδικών του χρόνων και αργότερα το καταφύγιό του, ο τόπος έμπνευσής του. Για τον Λι Φέρμφορ, «*μα πηγή ευτυχίας*», όπως έλεγε ο ίδιος, ένα ψυχοσπύριο για τη συγγραφή του βιβλίου του «Μάνη». Για τον Κράξτον, ένας τόπος δημιουργίας λίγο προτού ανακαλύψει τον δικό του παράδεισο στην Κρήτη.

Το 1947 ο Κράξτον επισκέπτεται για πρώτη φορά την Κρήτη και, όταν ξαναγράφει έναν χρόνο αργότερα, ζωγραφίζει έργα με θέμα τους Κρητικούς βοσκούς. Ο τόπος και οι άνθρωποι τον γοητεύουν και έτσι το 1960 αποφασίζει να ακολουθήσει το όνειρό του και να ζήσει στα Χανιά, «*στην αγαπημένη μου πόλη, το αγαπημένο μου νησί*». Το σπίτι πάνω από το βενετοβάνικο λιμάνι έγινε ο κύριος τόπος εργασίας του: πολλοί από τους πιο γνωστούς πίνακές του, με χαρακτηριστικές φυσιογνωμίες, σκηνές από την καθημερινή ζωή, καθώς και τοπία της κρητικής γης δημιουργούνται εκεί. Ο Λι Φέρμφορ ανακαλύπτει τον δικό του παράδεισο-καταφύγιο στην Καρδαμύλη. Ο φίλος του, ο Γκίκας, γοητευμένος από τη φύση της περιοχής, ζωγραφίζει τοπία της, αλλά και δημιουργεί έργα για τη διακόσμηση του σπιτιού. Εκεί ο Λι Φέρμφορ θα ακροασθεί στη συγγραφή: «*Επιτέλους μπορούσα να βηματίσω ανάμεσα στα ελαιόδεντρα επί ώρες, σχηματίζοντας φράσεις και διαλύοντάς τις σε κομματάκια ξανά*».

Τελευταίος σταθμός, η Κέρκυρα. Ένα παλιό ελαιοτριβείο στις Ζινιές θα αποτελέσει τον νέο τόπο συνάντησης και δημιουργίας από τη δεκαετία του '70 για τους τρεις δημιουργούς. Εκεί ο Γκίκας θα δημιουργήσει ένα νέο «*ειδυλλιακό σκηνικό*», «*ένα καταφύγιο μοναδικής ατμόσφαιρας και γοητείας*», που θα μοιραστεί και θα εμπνεύσει και τους τρεις.

Ανάμεσα στα εκθέματα περιλαμβάνονται τα μαγευτικά τοπία του Γκίκας και οι γνήριες συνθέσεις με τις χαρακτηριστικές μορφές του Κράξτον. Πλάι στα έργα τέχνης στέκονται αποσπάσματα από γλαφυρά περιγραφικά κείμενα του Λι Φέρμφορ - πολλά από αδημοσίευτο υλικό που εντοπίστηκε σε προσωπικά αρχεία ή στο αρχείο του συγγραφέα στην Εθνική Βιβλιοθήκη της Σκωτίας. Ακόμα, στην έκθεση παρουσιάζονται σπάνιες φωτογραφίες, επιστολές, σελίδες από βιβλία επισκεπτών, εκδόσεις και αφιερώσεις, σκίτσα και σημειώματα.